

Valtakunnalliset
sairaalahygieniapäivät
27.3.2019

Ensihoito ja infektioiden torjunta

Tiina Tiitinen, hygieniahoitaja

Anna Forsström, ensihoitaja/sairaanhoitaja AMK

- Ensihoidon koulutus
 - Kuinka painotetaan infektioiden torjuntaa
 - Ensihoidon opiskelija on innostunut ensihoidosta, ei käsihygieniasta
 - Mallioppiminen käytännön kentällä
- Täydennyskoulutukset ja verkkokurssi
- Teorian soveltaminen käytäntöön
 - Nouseeko suojautuminen ensisijaiseksi
 - Tiedon puute vai sen omaksuminen
- Lyhytaikainen potilaskontakti
 - Onko seurauksia potilaalle aseptiikan laiminlyömisestä
 - Olinko tartunnanvaarassa itse
- Asenne
 - Kiirettä on kaikkialla terveydenhuollossa
 - Toimintatapoja voi ja pitää muuttaa
 - Jokaisella on vastuu omasta toiminnastaan
- Ohjeiden puuttuminen yleistä

Infektioiden torjunta

- Infektioiden torjunta käsitetään usein, että se on miten minä suojaudun, jos potilaalla on SARS, Ebola, MRSA, ESBL, influenssa, HIV, C-hepatiitti
- Koetaan potilas tartunnanvaarallisena, koska hänestä tiedetään vain vähän
 - Tähän perustuu tavanomaiset varotoimet
- Erikoistilanteista tulee aina omat varautumisohjeet

Keep it simple

Tautikohtaiset ohjeistukset ☹️

Tavanomaiset varotoimet 😊

Työasu

Käsihygienia tavanomaisissa varotoimissa

- Ei rannekelloa, sormuksia eikä käsikoruja
- Lyhyet kynnet, ei rakenne- tai geelikynsiä
- Käsien ihon kunnosta huolehtiminen
- Käsien ihorikot hoidetaan kuntoon, tarvittaessa yhteys työterveyshuoltoon

Käsien desinfektio

- Ennen ja jälkeen potilaskosketusta tai aseptista toimenpidettä
- Ennen suojakäsineiden tai muiden suojainten pukemista ja riisumisen jälkeen
- Potilaan lähiympäristön koskettamisen jälkeen

Käsien pesu vedellä ja saippualla

- Kun kädet ovat näkyvästi likaiset tai tuntuvat likaisilta
- Norovirus tai Clostridium difficile
 - ripuliopotilaiden hoidossa, heidän hoitoympäristönsä tai
 - infektioeritteiden koskettelun jälkeen (jo epäiltäessä ennen diagnoosin varmistumista)

Voinko työskennellä ilman suojakäsineitä ja kuka käyttää suu-nenäsuojusta

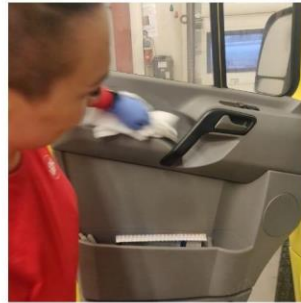
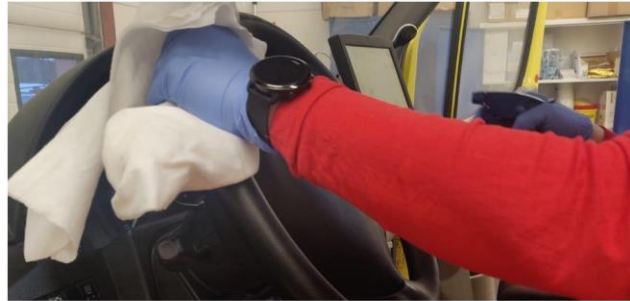
- Suosituksen mukaan suojakäsineitä käytetään kun kosketaan verta, eritteitä, haavoja, ihorikkoja, limakalvoja tai kontaminoituneita alueita ja välineitä sekä kemikaaleja
- Yksinkertaiset ohjeet helpottavat niiden noudattamista ja madaltaa kynnystä käyttää suojaimia

Siivoustaajuus

- Tehtävän jälkeinen huolto
 - Kosketuspintojen pyyhintä; ne pinnat, mihin potilas ja henkilökunta on koskenut (paarit, kantotuoli, kahvat, istuimet)
 - Nostoliinan, peiton ja tynnyliinan vaihto
 - Välineet, joita käytettiin
- Päivittäinen huolto
 - Työvuoron alussa
 - Hoito- ja tutkimusvälineet
- Viikoittainen huolto
 - Ei pitäisi olla ollenkaan

Esimerkki ohjaamon puhdistuksesta

Eritteiden desinfektio

Kertakäyttöiset välineet ovat edullisia ja potilasturvallisia

Kätevä setti vyölle, jossa vaatesakset, sidossakset, suonipuristin, atulat ja kynälamppu.

Otteita opinnäytetyöstä

1) Käsien desinfektio:

- jokaisen potilaskontaktin jälkeen (10)
- ennen ja jälkeen potilaskontaktin (7)
- ennen, jälkeen ja potilaskontaktin aikana, esimerkiksi ennen kanyylin laittoa (11)
- käsien pesun jälkeen tai jos tunne käsien likaisuudesta (2)
- useita kertoja päivässä
- satunnaisesti tai harvemmin
- ennen potilaskontaktia ja potilaskontaktin päätyttyä. Työvuoroon tullessa ja lähtiessä kotiin
- aika useasti esim. jokaisen potilaskontaktin jälkeen TK:ssa liikkuessa mennessä tullen
- aina ennen hoitotoimenpidettä + jälkeen. Joka potilaskontaktin ennen/ jälkeen ja vähän välissäkin. Usein.
- lähes aina kun olen koskettanut potilasta ilman käsineitä
- liian harvoin.

Otteita opinnäytetyöstä

2) Suunenäsuojuksen käyttö:

- mikäli oli epäily tarttuvasta taudista, kuten Noro, lintuinfluenssa, sikainfluenssa. (18)
- eritteitä siivotessa (3)
- tarvittaessa (2) / kun tilanne niin vaatii (1)
- eristyspotilasta hoidettaessa (2).
- kaksi vastaajaa ei ollut käyttänyt koskaan tai harvoin (1-2 krt/vuosi).
- kun pot. terveydentila sen vaatii esim. huonovastustuskyky, (ca-pot.) erilaisissa hygieniaa vaativissa toimenpiteissä, esim. inf sairauksia epäiltäessä (lintu, sika)
- kun kyseessä on eristyspotilas. tai potilas yskii tms. runsaasti.
- tarttuvien tautien kanssa
- eristyspotilaiden kohdalla

Kysely ensihoitajilta

1) Milloin käytät käsidesiä:

- Uusissa kontakteissa, ennen ja jälkeen. Wc käyntien jälkeen, ennen ja jälkeen autoon noustessa.
- Jokaisen potilaskontaktin aikana ensin ja lopuksi. Hanskoja kaikkien potilaiden kanssa
- Koko ajan, aina kun käyn tekemään jotakin ja tekemisen jälkeen.
- Liian vähän. Ennen potilaskontakteja. Hanskoja käytän enemmän.

Kysely ensihoitajilta

2) Milloin käytät suu-nenäsuojainta:

- Kun potilas yskii tai oksentaa tai siis että on siinä autossa ollaan kauan samassa tilassa.
- En juuri koskaan.
- Yskivälle potilaalle voi laittaa suusuojan, ei pääse tartuttamaan muita.
- En edes muista milloin olen käyttänyt. Ehkä sikainfluenssa aikaan.

Jos/kun pääset kouluttamaan ensihoidon ammattilaisia, muista:

- Rantaudu kentälle
- Infektioiden torjunta ei tarkoita sitä, miten suojaudut ettet itse saa tartuntaa
- Avaa käsitteet, näytä konkreettisesti (mitä ja miten)
- Yksinkertaisuus on kaunista
- Ensihoidossa ei ole haasteellista toteuttaa infektioiden torjuntakeinoja, jos noudatat tavanomaisia varotoimia joka tilanteessa
- Kosketuspintojen ja välineiden puhtaus tulisi olla sillä tasolla, että jos itse olisit seuraava asiakas, olisit turvallisessa hoidossa

KIITOS

